

i Salen ikke kunne see, at Noget kan være ulovligt, som ikke tillige er strafbart. Den ærede Rigsdagsmand udtaler sig saaledes, at den ikke kunde være en „ulovlig Lov“ — ja, det kan være meget sandt; men saa maa den i alt Fald være en „uforordentlig Forordning“ eller noget Saadant. Den maa være ulovlig paa den ene eller den anden Maade. Det blev ogsaa forudsat, og, som det forekommer mig, med Urette, at man kan see, at den ikke er ulovlig; thi der var jo ikke et eneste Menneske, der kunde blive dømt paa Grund af Overtrædelse af den. Ja, det er netop Bevist for, at den er ulovlig. Saaledes gaaer det med saadanne ulovlige Handlinger. Der er kommet en saadan Bevidsthed over hele Folket om, at den er ulovlig, ligesom den uansvarlige Konge og de ansvarlige Ministre til den Sidste, en saadan Overbevisning om, at den er ulovlig, at Ingen kan risquere at blive dømt, fordi han siger, at den er ulovlig. Men den ærede Rigsdagsmand skulde selv have prøvet paa, under det tidligere Ministerium, at erklære den for ulovlig, prøvet paa at overtræde den og søge at tilintetgjøre dens Bestemmelser, saa vilde Følgen deraf være bleven, at det afgaaede Ministerium vilde have sat ham under Anklage, (Scherning: Ministeriet har selv ved sin Tilstedeværelse her sagt, at det var den rigtige Opfattelse, som jeg har udtalt!). Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at det var et Kjendskab til Fællesforfatningen, der blev givet Rigsdagen; at Rigsdagen saalænge havde presset Ministeriet, at det saa endelig kom og gav den et vist Kjendskab til Fællesforfatningen, som det vilde gennemføre; og nu kom Rigsdagen bagfter og klagede over, at den havde faaet, hvad den havde forlangt. Dette, mener jeg, er ogsaa en Misforstaaelse. Det var vistnok ikke alene et Kjendskab til Fællesforfatningen, der blev givet; thi den ærede Rigsdagsmand kan dog umuligt have glemt, at dette Kjendskab havde tilfølgel, at Rigsraadet blev sammenskaldt den 1ste Septbr. 1854. Det kan jo dog ikke have været, for at vise de Herrer Rigsraader fremfor Rigsdagen, at de ere blevene sammenskaldte; det maa have været i en anden bestemt Hensigt. Altsaa var det ikke alene et Kjend-

skab til Fællesforfatningen, der blev givet; men man vilde ogsaa søge at udføre Noget igjennem denne Anordning og komme til et Resultat. Den ærede Rigsdagsmand erklærede, at der var to Synspunkter, — hvortil der dog senere kom et tredje, — hvorfra Sagen kunde tages. Det ene var det reent juridiske, og det andet var, om det var nyttigt og gavnligt. Hvad det reent juridiske Synspunkt angaaer, da henholdt den ærede Rigsdagsmand sig til, hvad den meget ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) fremsatte; og han meente, at dette Synspunkt, naar man vilde stille sig paa det, var ganske rigtigt, og saa maatte man gaae den Vej; men det var ikke det gyldige. Det er jo ganske sandt, at der kan være andre Synspunkter, som maae tages med i Betragtning; men dette er jo væsentligt det Synspunkt, hvorpaa vi maae stille os. Hvad det andet Synspunkt angaaer, Nyttens og Gavnligheden, da gif den ærede Rigsdagsmand, som det synes mig, temmelig vidt, ved nemlig at paastaae, at Forordningen var et Skridt, der var til langt større Fordeel for Danmark end for de øvrige Dele af Monarkiet. Nu er det jo i og for sig ganske vist, at en Forordning kan være til større Fordeel eller til mindre Skade for den ene Landsdeel end for den anden, og dog være til Udelæggelse for dem allesammen; og det antager jeg, Forordningen af 26de Juli 1854 for at være; men de Grunde, som bleve anførte for, at denne Forordning skulde være til saa stort Gavn for Danmark fremfor de andre Landsdele, kan jeg paa ingen Maade underskrive. Thi det, at den — og det for første Gang — havde sat den Forskiel i Tallene af Repræsentanter, som var givne ved Forskiellen i Tallene af Befolkningen, det er vistnok Noget, som paa ingen Maade skyldes de afgaaede Ministre. De have vist været aldeles nødt til at sætte dette. Det, troer jeg, skyldes hele vor Udvikling i de sidste Aar, skyldes hele Folkets Retsbevidsthed og skyldes dets Overbevisning om, at det ikke vilde lade noget Saadant gaae — dersom det skulde blive prøvet endnu engang — som det, der fandt Sted den 28de Januar 1848; og desuden forekommer det mig, at Retfærdigheden kræver,